

Ese detri ori in septemana: Mercuri-a,  
Vineri-a si Domine-a, candu o côte in-  
triga, candu numai diumetate, adica dupa  
momentului imprejurilor.

## Pretilu de prenumeratul:

pentru Austria:	8 fl. v. a.
pe anu intregu . . . . .	8 fl. v. a.
" diumetate de anu . . . . .	4 " "
" patrariu . . . . .	2 " "
pentru Romani-a si strainatate:	
pe anu intregu . . . . .	16 fl. v. a.
" diumetate de anu . . . . .	8 " "
" patrariu . . . . .	4 " "

Viena 2/14 noem. 1868.

Scie óre bunulu nostru cetitoriu că ce sunt mintiunile? — Nu scie! apoi dara n'a cetitu de o septemana diurnalele nemtiesci si unguresci, trebuie se-i spunemui noi, că le-amu cetitu.

Mintiuna este candu diurnalele nemtiesci séu unguresci afirma despre romani veri o nenorocire séu slabitiune de caracteru natiunalu, cari nu se potu adeveri defel.

Avemu se luamu acum'a notitia despre döue mintiuni de acestea, cari s'au preumbplatu prin Europ'a intréga ca sciri adeverate, s'au arestatu la tóta lumea cu fala; dar acum'a din falose ce erau, nu mai sciu unde se se ascunda de rusine, caci lumea li-au datu pe urma si au gasitú că sunt mintiuni, — apoi mintiunile, dupa concepte moderne, neci in estetica neci in etica nu sunt onorable.

Un'a este mintiuna in diurnalele nemtiesci, cari afirmu esistint'a unoru negotiatiuni diplomatice si aplecarea unoru poteri d'a scote Romani-a de sub garanti'a colectiva sub carea a pus'o tratatulu de Paris. Joi, o multime de foi francesci, „Etendard,” „Patrie,” „France” etc. nu numai că demintira pe foile nemtiesci, ci mersera si mai departe, exprimendu-si indignatiunea loru pentru asemenea scornituri tendentióse. A nume „La France” dice: „Ar fi o vatemare pentru guvernulu francescu, daca s'ar presupune despre densulu, cumea elu ar concede a se pune la indoiela cutare parte, fie catu de mica, a tratatului de Paris.” In adeveru, cuvinte mai energice de catu acestea, nu se gasești. Onore Francie!

A döua mintiuna o gasiramu prin foile unguresci, dintru intemplare nesmintitu, si nu pentru că dora asiè ar cere dualismulu, asiè principiulu de paritate: ca se pecatuésca si ungurulu daca a pecatuitu némtiulu, — departe de noi asemenea presupunerii „anti-hazafiasie.” Diurnalele unguresci oficiose, ministeriali, inspirate si nedependinte, toté afirmu că o parte a deputatilor natiunali sunt multiamiti cu proiectulu lui Deák, — afirmatiuni, ce au facutu se le publice si foile nemtiesci si francesci catu stau la despusei unea ungurilor. A-

stadi inse chiar o fóia nemtiesca „N. Fr. Pr.” spune diurnaleloru unguresci că densele au publicat, „o mintiuna oficiala,” căci deputatii natiunali nu sunt multiamiti defel. A vai Dóme, onorati compatrioti unguri! auditii că e „mintiuna” afirmatiunea vóstra? si inca „mintiuna oficiala,” — per amorem Dei!

Adeverulu e cumca deputatii nostri toti tienu la proiectulu loru in solidaritate, sunt tari si constanti in caracterulu natiunale asiè precum ii doresce sufletulu romanului, toti vor luptá, neci-unu nu vre se se retraga, nu vre se se „balomirisésca.”

## Cestiunea de natiunalitate.

## II.

Cu catu vei lovî aram'a mai tare, cu atat'a va fi mai potericu sunetulu ce ni-lu va dâ. Acésta lege a naturei si-dovedesce esistint'a sa si in cestiunea de natiunalitate.

Au crediutu ungurii că trebue se se folosesc de ocasiunea de acum'a, candu au poterea a mana, se se folosesc a prescrie magiarisare popóraloru nemagiare din Ungari'a. Ocasiunea se folosesce, dar cu catu se prescrie magiarisare mai multa, su atat'a popórale nemagiare se atitia mai tare contra magiarisarii.

Cestiunea de natiunalitate in Ungari'a nu s'a nascutu din causa că popórale nemagiare ar fi dorit u se magiarisá si nu se poteau, ori că nu aveau lege carea se li ajute.

Tocm'a din contra, cestiunea natiunalitatiloru o nascuta inéordarile unguresci d'a magiarisá tiér'a intréga prin töte ramurile vietii politice, religiunarie, sociali et. Asiè intielege tóta lumea 1845 alu croatiloru; 1848 alu croatiloru, romaniloru, serbiloru etc. asiè au intielesu si ungurii odata, desí astadi se prefacu a fi uitatu.

In conformitate cu acésta nascere, tendintiele deputatilor natiunali se concéntra intru a-si asecurá esistint'a loru natiunala, — si a o asecurá: contra cui? contra magiarismului!

Se nu perdemu din vedere că: cine vre se se asecure, si contra cui? natiunalitatile contra magiarismului.

Avendu in vedere aceste döue mo-

minte, se trecemu'a judecă cele döue proiecte de lege pentru natiunalitatii, unu e proiectulu dietei respective alui Deák, cel'a laltu proiectulu natiunalitatiloru insesi. — Care dintre aceste döue parti este competitente a face proiectu de lege in asta causa?

Responsulu este prè naturalu, sare de sine, delocu ce ne vom apropiá de obiectu si vom vedé că cestiunea este in tre apesatori si apesati.

Apesati, noi natiunalitatile, ne vaieràmu de suferintiele nóstre, pretindemu cumca numai noi singuri le cunoscemu fiindu că numai noile sentim; noi scimus ce ne dore, prin urmare numai noi scimus ce trebue se ni se vine de.

Apesatorii nostri, domnii magiari, recunoscu cumca noi avemu suferintie natiunalu, aréta voint'a d'a ni le vindecă pretindendu că ei sunt competitinti, ei cari nu le sentiescu aceste suferintie, nu le cunoscu si nu le sciu, cu atat'a mai putienu nu-si dau trud'a a le studiu.

Astfelu stàmu cu cestiunea de competitintia. Daca domnii sunt competitinti insisi a judecă despre sclavii loru, daca apesatorii sunt competitinti a judecă despre cei pe cari insisi ii apésa, — atunci, dar numai atunci, magiarii sunt insisi competitinti a judecă despre natiunalitatii.

Procesulu lu pôrta natiunalitatile contra magiariloru. Si candu si-au alesu diet'a de tribunalu, au crediutu că in asta corporatiune vor gasi judecatori drépti, era nu acusatori si acusati, nu óménii partiali.

Nóa natiunalitatiloru ni se venia rel'a de acusatori, dar deputatii nostri din capulu locului paresira acésta rola, si in loculu actului de accusatiune formara unu actu de impacatu in proiectulu loru de lege, dandu ambele unguresci o multime de concessuni, — concesiuni pentru cari si-au espus pusestiunea loru si onórea loru in fati'a opinionei publice romane, — si nu erá espunere mica, si nu li-a costatru truda putienu intru a face ca natiunea se nu se pronuncie contra acestui actu. Numai caracterulu loru natiunalu, severu si ne-petatu, numai increderea intru intielesu loru a potutu tiené natiunea in obediintia.

Ungurii nu vre se precépa acestu

Prenumeratul se facula toti dd. corespondinti a-i nostri, si d'adreptu la Redactiune Josefstadt, Langeasse Nr. 42, unde sunt a se adresá si corespondintele, cu privire la redactiunea, administratiunea și speditură; cate vor fi nefrancate, nu se vor prezintă cele anonime nu se vor publica.

Pentru anunț si alte comunicatiuni de interesu privat — se respunde cate 7 cr. de linie, repetitiile se facu cu pretiu scadut. Pretiul timbrului cate 80cr. pent. una data se antcipa.

## ALBINA.

## FOISIÓRA.

## Icône din Congresu.

## I.

Déca unu auditoriu benevolu a fostu de fatia la tóte sedinticile congresului din Sibiu, si la despaterile comisiunilor, a potutu studiu personal si respective caracterulu loru individualu, si prin acestu studiu, si-a potutu eu-lege materialu interesante de scrisu.

La acestu congresu au luatu parte multi dintre romani cei mai inteliginti, si desí ni-a fostu spre parere de reu cumea multi din romani cei mai inteliginti, nu se vediura in congresu, totusi am astutu bucuria că Ddieu a datu bisericei nóstre si natiunii — dupa atate patimi atata intelligentia frumosa si in congresu si afara de congresu.

Cu 20 de ani mai nainte, de buna séma aveam icône mai triste — din congresul

Pe unii, pe cari i-am si dorit u vedé si in congresu, ii scimus că nu vrura se pasiesca de deputati, era despre altii am intielesu că nu potura recsi de deputati „peste voint'a clerului” deosebi in archidiecesa.

Se pote dice că clerulu s'a luptat in multe locuri — ca se se aléga barbat — cum am dice — cu privintie mai multu la capii dieceselor, séu placarea ministeriului de catu barbat, despre cari se credea de locu că vor devenu oposițiunali in congresu.

In urmare, deputatii steteau din 2 elemente constitutiunali, si anume din liberali, cari voiá se estinda drepturile poporului, carele sustiene bisericele si clerulu, si di conservativi, carii ici colé mai aperá despotismulu bisericescu, si cari se vedea a face prin pasiurile loru unu servituu chiar si ministeriului „pentru interesele gubernului in biserica” si pentru acésta pe conservativi ii numia forte multi „partida guvernamentala” catu in gluma, catu seriosu.

Stran'a cea drépta din biserica, — unde s'a tienutu congresulu — ironice se si numia „banc'a ministeriala” din partea celor'a ce vedura vreodata diet'a. — In acésta banca siedea Georgiu Ioanoviciu, Alduleanu, Fauru, Puscariu, si paguba că nu erá mai mare ca se incapă mai multi si dintre satelitii loru.

In stran'a cea stanga, era postati protopopii diecesei Caransebesiului mai toti unulu dupa altulu, in féri'a episcopului si parintelui Popasu, carele se vedea, a fi inventiatu ceva mustra militara in granitia, pentru că privia la

protopopi — candu se votisá — óre siedu séu se scola, — cu densulu?

Grup'a liberala era asediata deosebi indereptu de la „seaunulu episcopescu” si in medilocul de drépti, era medilocul de stan-g'a era de totu amestecatul.

Partid'a — disa si — moderata, ace'a a canónelor, a sprinirii intereselor mai inalte, pote si politicesci si acelor propriu personale, s'a vediutu in ecce mai multe „cuestioni principiale,” si alte „cause de votisare” a fi preponderanta.

Pe langa tóte, liberalii au avutu influența esentiala asupra multoru desbateri, si cea mai mare invingere a loru e „alegerea directă” si acésta se pote atribui unei confesintie premergatórie, si cuventarii mediuose si eu impresiune a doctorului Al. Mocioni. — Facu unul observatiunea că multu a ajutat acestei invingeri cateva „bravo” din partea presidiului — sub durarea cuventarii — si prin acésta unii binecuventati votisanti nu avura fire de a se orienta.

S'a potutu observá ince si nisces individualati, cari se scapă de se scola si pro si contra, séu totu siedea, — séu votá cu mai multe propuneri emendaminte intr'unu obiectu. — Dar de numeri se tienu si nulele, si in mai multe societate comerciale am vediutu puse nu-

lele si innainte de numera, — ince n'au nici o — valore.

Din diocesa a Aradului au fostu alesi cei mai multi liberali, din archidiecesa cei mai putieni, si din a Caransebesiului cam pe diumetate. —

Diregatorii mai innalți si in congresu ca si in dicta au datu „contingentul mai mare alu circumspectilor” dintre mireni, — si cu bunu cuventu se si numia densii „guberniali” si se vedea a face si cate unu picu de politica.

De studiile si intielesu mai multor'a, din ambele partide, s'a simtutu lips'a in comisiuni si congresu; dura aceia, carii vonira numai din fala, séu aci se-si deschida cariera si in politica, „pentru bineintelel' a mode-rare a imprejurilor, séu votisare, se ini-siela déca credu, cumea nu-i cunoscó lumea adeveratu romana, de pe glasul séu de pe

Déca cineva ar recugeta la tóte cuventarile, séu va celi la timpu decurgerea stenografa, ar vedé că prè putieni si-au datu truda, ca se tienu cuventari „studiale”. — Caus'a e că despaterile meritoriale au decursu mai cu interesu in comisiunea de 27, si aci s'au luptat partidele cu tóte argumintele, aici s'au tienutu conferintie, in cari mai toti membrii

tele o subvențiune de 50,000 floreni pentru Universitatea din Pest'a, și la pasajulu acesta se incinse o luptă confesională între catolici și protestanți.

In siedintă de ieri fece Tisza o moțiune, în sensul cărcia dietă votăză sum'a cerută, înse numai sub aceea condițiune, de către Universitatea de Pest'a va fi declarată de Universitatea statului. Aceasta condițiune fu d'ajunsă pentru a suscita jalusi'a unor confesionali; și anume contele I. Bethlen, Paczolay delocu trasera discuția pe terenul confesionalismului, documentându că Universitatea de Pest'a e fundată de Primatii catolici Pázmán și Szélepcényi prin urmare nu se poate numi a statului.

Deák votăză sum'a cerută; dar face deosebire între numirea și fundația Universitatii. Ceste din urma neci nu potu veni acum în vorba; era ce se atinge de moțiunea lui Tisza, accea coda de sine, însă, pentru că Universitatea Pestana se numește: Universitatea magiara-regia, prin urmare aci nu este vorba de unu institutu a cutarei confesiuni, ci a statului (Aprobare). Era ce se atinge defunatuni, provoca pe ministrul de instructiunea publică, se face unu conspectu despre totă bucurile fundaționale ale Universitatii; și apoi atunci va decide cas'a. Se primesc.

Gimnasiului romanu gr. or. din Brasovu, comisiunea numai asiè vre se-i dec subvențiune, daca statul va avea dreptu se denumescă pe profesorii.

Puscariu propune stergerea acelei condiții pentru denumirea profesorilor. Neci Maiestatea Sa n'a pretinsu asemene condițiune cindu a incuviintat subvențiune numitului gimnasiu.

Tincu si Borlea spriginescu propunea lui Puscariu, afirmandu că cumea misiunea unui statu constituționalu nu este de a lăua drepturi ei de a dă drepturi. Aceasta condițiune lu face se presupuna existenția unor planuri secrete contra naționalitatilor.

Cati-va oratori unguri se apera contra existenției planurilor secrete, era la votare se primesc propunerea comisiunei.

Finindu-se cu aceste bugetul ministrului de instructiunea publică; se trece la desbaterea bugetului pentru ministeriul de justiția și de interne; dar ne fiindu neci unul de fatia dintre ministrii respectivi, desbaterea se amenează pre mane.

## Pesta in 12 noemvre 1868.

(a) Astădi în siedintă e casei reprezentanților dietei Unguresci, comisiunea centrală și facă raportul și propuse proiectul în cauza naționalitatilor. Publicul român este informatu că acestu proiectu chiar atât de pucinu corespunde dreptelor dorintelor și pretensiunilor ale naționalitatilor nemagiare, catu de pucinu corespunde „miserabilul“ proiectu alui Kerkápoly-Horváth; ba elu, după cum lăstilisase dlu Fr. Deák mergea în tendintă sa

eschisiva si mai de parte, voindu a decretă în primul § contopirea tuturor națiunilor nemagiare în națiunea magiara. Dar comisiunea centrală a stersu — în adeveru — acestu § și a facutu mai multu o lege pentru limbile patriei, înse — cum? Astfel că în viitoră publică a datu limbei magiare totă drepturile, numai ici și colă a lasatu o posibilitate să se restrângă, condițiunata, ilusoria — celoră lată limbe. Deci deputații naționali au decisu a remăne și facia de acestu proiectu — cu totă firmitatea pentru proiectul combinat intre deputații romani și serbi, insarcinându pe dlu deputatul Dr. Al. Mocioni cu inițiativă întră acăsta privind, avendu adesea densul a) a propune casei acestu proiectu; b) a-lu spică si sustine la incepția desbatelor publice; c) a-lu aperă prin cuventul finală la încheierea desbatelor. Se intielege că într' aceea și ceia lătă d. deputați toti și vor radica grajul pentru acel'a-si proiectu, fie care cu arăgumintele proprii în modul seu propriu.

Astădi, de locu după ce se cestă raportul comisiunei centrale, dlu Mocioni se scolă si cu o cuventare scurtă, plina de tact, corespunse primei parti a insarcinarii luate asupra-si. Este de mare interesu istoricu totu pașiu si totu cuventul deputaților nostri întră acăsta luptă pentru existența noastră naționale, si pentru aceea credu că trebuie se publică totu cea mai mare acuratețea; din acestu motivu alaturu aci după stenografia cuvintelor dlu Mocioni. Densulă dise:

„Onorata casa reprezentativă!

Comisiunea emisa în cauza naționalitatilor a substerșută d'ouă proiecte, pe alu majoritatei si pe alu minorității. Cestă din urma, precum se scie, este elaboratul deputaților de naționalitate romana și serba. Onora'ta casa reprezentativă — macar că nu eră oblegată, totu în conformitate cu regulamentul casei, a indreptat ambele proiecte la secțiuni.

Dupa ce eu si consotii de unu principiu cu mine, cari partinu proiectul minorității, nu poturam avă norocirea d'ă castigă majoritate de voturi macar într'una secțiune pentru acestu proiect de lege; d'alta parte după ce, considerandu noi importantia străordenaria a acestui obiectu, credem a fi de trebuință, ca onora'ta casa într' acăsta cestiu se decida numai pe temeiul unei desbateri omnilaterale radicale, si asiè ni se pare invaderata lipsa, ca la desbaterea acestei cestii se se afle pe tapetul si proiectul nostru, alu minorității: mi ieu libertate a respică că pe temeiul deputaților de initiativa ce compete fie-carui membru, depunu proiectul amintitul ca alu meu pe măs'a casei cu aceea rogare, ca acel'a se se pună la ordinea dilei totu o data si impreuna cu proiectul comisiunei centrale.

Acăsta rogare s'a primitu si asiè — acceptăm lupta cea mare!

## Pesta in 12 noemvre n.

(g) Dle Redactor! Am se Vi scriu multe si felicită; credu că nu le veti așă foră interesu si nu le veti lăua a nume de reu.

Mai nainte de totă am se Vi spunu, ce döra din multe semne veti fi observat si Dvōstra, că dd. stepanitori ai nostri, frapati de armonia si solidaritatea cu carea pasăra pana adi deputații naționalitatilor in cauza naționale, si la carca ei nici pe de parte nu se acceptau, fecera unu felu de recesu să retragere pana se reculăsă si se orientara; era acum ii vedem desvoltandu totu tactică loru cea vechia, încercându-se a semenă discordia intre ai nostri, pentru a-i desbină si slabă si a li nemici planurile si activitatea.

Prim'a sementia de discordia credeau a o si gasită in portarea dlu Ionu Balomiri, in privindă carea ti vinea se ridi cum se opiniau a face „dintr' unu tintariu — armasariu.“ Dar după ce se convinseră că acăsta nimenei nici n'o crăsta, dd. stepanitori — se vede că se gandira altfelu.

Sciti că foile magiare si magiarone totu mereu scrieau si repetau, cumca deputații naționali in conferintele loru ar fi decisu a parăsi cu protestu dietă daca s'ar primi proiectul de lege alu magiarilor, săn — daca nu s'ar pronunciă neci o partita pentru proiectul deputaților romani si serbi. Acuma erași totu acele foi se intrebu a respondă că — după proiectul lui Deák — iritatia deputaților naționali s'a molecomită si că de o parăsire a dietei din partea acestoră, nu mai e vorbă. — Si un'a si alta faima este scornita. La cea d'antau am tacutu si am lasat pe dd. stepanitori se-si faca naluce după draga voia loru; sunt bune nalucele pentru omenei foră conscientia! Dar ve asecuru, Dle Redactoru că pre catu de neadeverata a fostu faimă, cumca deputații romani si serbi s'ar fi intielesu a parăsi dietă pe langa protestu daca nu li s'ar primi proiectul loru in cauza naționalitatilor, inca si mai neadeverata este nou'a faima, cumca adeca spiritele loru s'ar fi linisită si că — nime n'ar mai cugetă a paresi dietă. Se fiți convinsi, dle Redactoru, că deputații nostri cei adeverati devotați causei si intereselor naționali — sciu, de ce se lucra, principu metodele magiarilor si sunt resoluti — a si faco detorintă — in ori-ce modu potrivit, si cu ori-ce pretiu! — Aci nu potu trece cu vederea neghiobi'a lui „Esti lap“ de a séra, carele — precandu inca nainte cu 14 dile si elu vorbiă despre ingagiamentul deputaților nostri d'ă paresi dietă, acum'a imputa stangă centrali, cumca candu amerintia ea a paresi dietă daca ar fi silită a lăua parte la delegații, prin acăsta ar dă exemplu reu deputaților nostri, cari ar potă inveti a face asemenea la cauza naționalitatilor. Nu ve temeti, dloru de la fondul de despusei; deputații nostri n'au lipsa d'ă inveti de la stangă văstra!

Total, „Esti lap,“ acestu „enfant ter-

ribile“ alu dlu c. Andrassy, intorece caricatură ce o fece mai de undă „Gura Satului“ despre lupulu si mielu, dicindu că — Austria ar fi mielu era Romania lupulu, ce amintia a mancă pe bietulu mielu! La această intrădeveru că ar trebui se întrebă cu néintiu: „Wer lacht da?“

Intr'aceea dlu Georgiu Joanoviciu, după ce desminti mai alalta-ieri pe „Hazánk,“ in nr. 112 alu Albinei vine se deminta si uinele spresiuni ale mele. Nu le mai repetu acel spresiuni, căci nu este timpul se polemisă; am numai a-i spune că dieu n'a fostu de lipsa a desminti naintea publicului român, carele dieu nu i-a luat, nu i-a potut se-i ie in nume de reu acel spresiuni, precum nu i le-am luat in nume de reu nici eu, nici „Albina,“ ma nici deputații nostri, si — dieu acel spresiuni nici n'a fostu menite a-i scădă, ci mai vertosu a-i mară reputația; pre candu d'alta parte d. Joanoviciu potea fi convinsu că publicul nostru pana e lumea nu va crede, cumca eu asiu si suptu din degetu acea scire, negata de dsa. Mi-ar pară fără reu, daca dlu Joanoviciu din indemnii strainu ar fi facutu, ce a facutu. Daca ar fi asiè, alta data forescă se de svatu din acea parte!

In fine „Pester Lloyd“ ni publica astăzi „Apelul la arme“ din „Perseverantia,“ o poesia infriociată, rapede ca torintele unirii imflati printre frangere de nuori. Unii de ai nostri tienu acăsta poesia infuriata de apocrifa; (Există acel apel. Red.) eu mi aducu a minte că am mai cettu asemenei eruptiuni in colonele „Perseverantie.“ Se te ferescă ddiu de poeti si inca de poeti esaltati in politica! Autorul poetu alu acelui „Apelul,“ daca este strainu, trebuie priveghiatu, daca este român, trebuie indoită priveghiatu. Dlu ministru Ionu Brăteanu se fia cu luare a minte! In interesul nostru si alu seu. —

## Pesta in 1/13 noemvre 1868.

(y) Dle Redactoru! Fiinduă in acăsta clipu ai nostri de nemica nu vorbescă atăta, catu de declaratiunea desmintătoria si in dreptătoria a Itatei sale dlu secretariu de statu G. Joanoviciu, Ve rogu a-mi înregistra si a mea umilită opiniune in acăsta privind.

Eu pricepu pentru ce s'au publicat in „Albina“ cele petrecute in conferintă deputaților naționali, si — dieu că ati avutu dreptu si ati facutu bine a le publică, căci — d'o parte n'au fostu arcanitati, si cine pretinde că fostu arcanitati — nu graescă adverbul d'alta parte — si asiè nu potă remană nemică secretu dintr'o adunare de vr'o 27 de iunie, numai catu daca nu se publica prin foile noastre adverbul, atunci se respondescă cele mai cornurătă măntuiri pe la straini, apoi unele foi ale noastre le apuca pe acestea si facu capitalu din ele.

Ce nu pricepu eu este că dlu Joanoviciu vre se atace proiectul magiarilor pe

congresului au fostu de fătia, si asiè dicindu aci s'a decisu cauza, si s'a dusu in congresu mai casă unu lucru gătă, afara de uncle întrebari mai principiale, cindu partea cadiuta in comisiunea s'a nisuitu ca in congresu se-si aduca parerea sa la validitate. — Altcum se poate dice că si o partidă si altă a avutu cate 4—5 vorbitori regulati a i sei, si ceia lătă mai multu sprințină pe unii, ori pe altii.

Comisiunile facura mai multe elaborate, dar timpul congresului a fostu tiermurit de la incepere pe 20 de dile, — deci-dara congresul trebuia se grabește fără, si totuși unele elaborate remasera numai de materialu, său propunerii pe sămă congresului viitoriu, carcole — după unii — va fi peste trei ani. —

### II.

Nu vreau se scriu vre o critica asupră a faptelor si vorbirii fiacării, pentru că trebuie stimata convingerea făcării, ca o libertate a conștiinței; dar s'ar potă mai multi cipări catu de necrutat, pentru că marturisau, că desfășurarea li este — asiè pe cum e mai naturalu si mai bine, — totuși nu potu exprime dorința si simțimentul loru propriu, ci standu sub influență capilor, trebuie se preconizează principiile altoră. —

S'a si simtu ceva presiune din partea unoră, dar' tristă lucru pentru acelui individu, carele pentru presiune nu-si exercita libertatea convingerii si conștiinței, — său ca se poate

lingușă, său pentru o stringere de mana său pentru altele marturisesc aceea ce nu simte.

Astfel de adunari sunt bune pentru de a cunoște pe omenei, si deosebi noi avem lipsa mare de a ne cunoște pe noi.

Acei, carii nu avura norocirea de a fi aleși, său de a intra in congresu, intrăba din totă partide, dar cum se grupara partidele, si ce ar mai fi de sciutu asiè, cindu se uită cinea-vă din dreptul culiselor? si cum s'ar cam potă caracteriza unul si altul? etc. etc. Multe, dar nu se potu spune totă.

Premiindu aceste totă, voiu se facu nesecă observari mai individuale despre barbatii mai cu rolă din o partidă si altă.

De partidă liberală s'a tenu tu:

Babesiu, Omulu disputei, si reflexiunile lui in comisiuni a mancatu multu timpu, dar mai totdeauna avura rezultat. — In congresu, cindu acesta se său entuziasmatu pe o barca, ca se duca „Mitropolia ambulantă“ si barca fu rapita de fluctuari, Babesiu o trase la portu. In totă intrebarile „originală“ si in totă luptă se sprințină pe picioare tari, pentru că avea cunoștințele bisericesci. —

Borlea. Caută ca unu Argus, sa nu se intempe ceva spre daun'a republicei, — si a adus la tapetul proiectului de lege a dietei, pentru scole si limbă in oficile bisericesci — cu mare focu. — De zelosu, ti se pare totu maniosu. —

Glodariu. Döra unicul din mireni, carele s'a pregătit si din Pidalionu la congresu. Are cunoștințe multe, dar in zelul său le incalcesc, in catu si se — urescă. Naivu cu propunerea de a se numi toti ablegatii de „parinti,“ si a anticipa viitorului ca „parinti cei clerici“ se se insore a două ora.

Hania. Unicul dintre preotii aperațiori asiè zelosu alu principiilor liberale; dar in cuestiunea: ca si mireni se intre in consistoriu, in cuventarea sa avă mai multe refreni „nu se poate“ si prin acăsta ni aduce aminte de „non possumus“ alu papet de la Rom'a. Pana aci, si mai de parte bă! si necunoscutii au inventiatu a-lu stină.

Macelariu. Cine nu l'a audutu in dicta cuventandu ca unu Joie fulminante, in catedra minute si in congresu si-ar fi renviat ieon'a lui. A fostu consecintă dietei dar si pusenii (macelarisarii) lui de adi. Nenescutu pe terenul liberalu, si infocatul ca unu tineru — cu sfatu de betranu. Hartiasiu eminente alu partidei.

Mangiacă. Parintele Glodariu l'a cufundat tare cu ideea că si elu e parint; dar s'a facutu mai santu de catu unu parint, si mai blandu de cum e. — A vrutu se tinea „o predica lungă“ popilor, pentru dreptul mirenilor in consistoriu, si pe langa totă „elocuția oratorică“ popii nu vruta scălu intelectuală. Genuinul a pusu curs'a cu — vi-

clesiugă, dar lu simți — crasnicul Mitropoliei.

Mocioni. (Dr.) Unu exempliaru raru alu generatiunii, — si arăta cum ar trebui se facă tinerii carii traiesc pentru viitorul bisericei si națiunii. — Se afa deodata in obiectu, si pararea si-o ilustră cu argumente logice. Cuventarea lui in cauza alegărilor directe a facutu impresiunea cea mai mare. Sperantă ni promite că va fi unu barbatu mare alu românilor.

Mocioni. (Ant.) Creditiosu causei bisericesci ca si cele naționale. Putinu vorbitoriu, dar in cateva cuvinte vră se apere caea prin usiă drăptă in biserică, se nu se facă si alte porti ca se intre lupulu in — stana. A redicat sabia lui Damocle asupra celui cu intenție de a sări preste gardu si a nu intra prin usia. O enigma sciuta de multi. —

Misiciu. Aperațoriu lemneleru Banatului, si cugetat de multi de „dieulu Panu“ alu padurilor; dar lu afară pre cum la spiritu si la fătia — frumosu. Corulu i facea mare impaciția pentru... oratori'a-si sirenica si norocul lui că a venit tard. Avutu in idei, placut la vorba, dar de ni-ar potă place tuturor'a si anima-i politica — nu numai cea bisericescă — ca se dicem că „tota credintă lui e a noastră.“

Sigismundu Popoviciu. A fostu bine

temeiul programului seu de alegere: bine; dar pentru ce se nu se alaturea totu pe acestu temeiul catre proiectul deputatilor romani si serbi? Pre catu mi aducu a minte de programulu dsale, acel'a cuprindere *egal'a indreptare nativale*; va se dica, cuprindere acel'a-si principiu, carele este bas'a proiectului deputatilor nativani. Intregitatea si unitatea patriei inca e cuprinsa — precum mi aducu a minte si in programulu amintitul, si in proiectul deputatilor nostri; arondarea si principiul maioritatii — sunt mai multu medilice si — eu celu pucinu nu sciu ca ai nostri se fie facutu din aceste conditiuni nisice sine quibus non. Deci credu ca dlu Ioanoviciu, la altu caruia valorosu votu toti romanii tienu multu, tocmai pe temeiul programului catre alegatorii sei ar poté si ar trebui se se alature de adreptul proiectului deputatilor nativani, fiindu mai vertosu si deputatu nativani. Eu nu dicu si nu argumentu asie pentru a-lu criticá pe acestu ilustru barbatu, ci pentru a avé dreptu se-lu rogu, ca in acestu criticiu momentu se puna la o parte tote alte privintie si se-si arunca votulu seu multu cumpenitoriu in partea proiectului romanilor si serbilor, carele singuru este in stare a multiumi nativani si pe alegatorii sei, precum si a intarí si fericif patria comuna! Deci lu rogu se precugete!

Scriindu-Ve acésta, cu un'a ve inscienție, Dle Redactoru ca — punendu-se astadi pe més'a casci representantilor proiectului dloru Unguri asupr'a *uniunei Transilvaniei*, deputati nostri ardeleni tienu astadi dupa mediadi, era ceialalti deputati nativani totu cu serbii impreuna vor tiené mane dupa mediadi conferintie in acésta importanta cestiu, despre cari credu ca vi se va raportá la tim-pulu seu.

#### MEMORANDU TRANSILVANU.

(Urmare din nr. trece.)

In 5 Maiu anulu curentu, veni in tiéra contele Em. Péchy in calitate de comisar regescu plenipotente. Dupa o scurta petrecere in capital'a tierei, acelasi comisar intreprinse o caletoria oficiala prin tiéra, era cu acea ocazione dechiarà Romanilor cumca Uniunea e fapta complinita si ca, ori-ce opositiune s'ar mai ivi in acésta privintia, o va sci sugrumá in embrione tocma si cu medilice fisice.

Acésta atitudine teroristica, luata de contele Péchy facia cu nativanea romana, trebul se bata cu atatu mai multu la ochi, cu catu si diet'a Ungariei decretase in art. VII, din 1848 in termini lamuriti, cumca uniunea tocma si in sensu maghiaru are se se face pe langa mai multe conditiuni, asiá in catu autonomia tierei se fie pastrata pe atata, pe catu ar suferi unitatea monarchiei unguresci. Pe acestu articlu jură regele din 8 iuniu in tocma ca si pe tote cele lalte legi. Deci este invederatu ca, déca totusi contele Péchy vorbesce de uniunea reala consumata, elu cu a-

cést'a anticipéza viitorulu si da totu o-data Romanilor se pricepa, cumca de „liber'a invoire a Transilvaniei“ rezervata chiar si prin pré nalt'a patenta din 20 septembrie 1865, nu mai pote fi vorba; cu alte cuvinte ca Marele Principatu alu Transilvaniei e tractatul de Unguri ca o tiéra subjugata, era România totu ca o nativane de iloti politici, precum au fostu tractati si pana la anulu 1848.

Marturismu cumca acésta atitudine brusca si necrutiatore a partidei ce se afla in capulu trebiloru nu ne-a prè suprinsu, aceeasi fusese preveduta si presimtita. In petitiunea nativane din decembrie 1866 se co-prinde acestu pasagiu: „Pe candu partit'a unionistica seu mai bine fusiunist'a lucra din resputeri pentru formal'a turnare a Marelui Principatu alu Transilvaniei, seu vorbindu mai dreptu, pentru cucerirea aceleia prin Ungaria, acea-si partita este totu o-data pre determinata a pregatí cu tote putincoisele midilice total'a disolutiune seu desfintiare a nativani romanesci.“

Patent'a imperatésca din 26 februarie 1861 a fostu, precum se scie, avara destulu la largirea cercului de autonomia a provincielor monarchiei, totusi ea pastră fia-carei provincii si provincioare diet'a sa cu óresi-care cercu de activitate. Maghiarii voiescu desfintiarea totala anca si a umbrei de autonomia provinciala in Marele principatu alu Transilvaniei, cu alte cuvinte ei voiescu a tractá pe acestu Mare principatu ca pe o tiéra subjugata cu armele. Caus'a este invederata. Conducatorii nativani maghiare prevedu ca pe langa o dieta transilvana esita din o lege electorale mai umana; elementulu nativanal romanescu se poate desvoltá, cultivá si consolidá, prin urmare densii sunt pre determinati a inchide de inaintea Romanilor acésta pôrta catra adeveratul progresu nationalu.

Esemplulu din Ungaria ne interesece in acésta opiniune a nostra. Din 1,600.000 Romani locuitori in Ungaria propria si in Banatu o parte considerabila locuiescu amestecati cu maghiarii, prin urmare si alegu deputati impreuna; inse mai in tote cercurile electorale maghiarii in diu'a de alegere vinu armati si déca vedu ca nu vor avé majoritate, se arunca cu bataia asupra Romanilor nearmati, ii batu, omóra si imprascia. In petitiunea nationale din decembrie 1866, s'au consemenatucateva casuri de felulu acestor'a; era mai de aproape in cerculu electoralu Petska din comitatul Aradu Maghiarii condusi de unu advocat si de unu popa reformatu in diu'a de alegerea unui deputatu, adeca in 5 iuniu anulu curentu, batura de mórte pe 2 Romani, era pe 11 ii ranira greu si pe 10 mai usioru. Unu despartiment de cavaleria imperatésca intreveni spre a restaurá ordinea si a scapá pe Romani de unu macel multu mai fricosu de catu au fostu tote, cate s'au intemplatu in alte cercuri electorale, amestecate atatu in anulu 1861 catu si in 1865 si 1866.

Maghiarii si-luara de modelu nivelarea si

centralisatiunea prestatia in Frantea in cursu de ani trei-sute comptati pana la revolutiunea din 1790. De aici se poate explicá pe usioru spiritul si chiar litera legilor codificate in Ungaria de la 1836 incóce, adica in restimpu de ani 30. Desvoltarea, consolidarea, imulti-re unei singure nativani, adeca a celei maghiare pe unu teritoriu ce face 52<sup>1/2</sup>% din intregu teritoriu monarhiei austriace. A-cést'a este tint'a nici o-data perduta din ochi. Lasàmu la apretiurea Europei luminate ca se judece, déca in secolulu alu 19. se mai poate realizá unu planu din dilele lui Richelieu si Mazarin. Facia cu cinci milioane maghiari curati (mai multi nu esista in tota Europa) cele lalte nativani anca si-au istoria, literatur'a si ambitiunea loru, pentru ca Romanii, Slavi si Germanii nu mai voiescu a trece de nativani bastarde.

Tote gubernele europene, cate voiescu cu sinceritate consolidarea si prosperarea monarchiei austriace, si-descoperu pre catu scimu noi, totu o data dorint'a de a vedé impacata cestiu nationalitatilor.

Desfintiandu-se autonomia Transilvaniei, cestiu nativanei romanesci nu a-junge a fi deslegata, ci mai virtosu inventata. Peste acésta referintele sociale si politice ale Transilvaniei anca sunt cele mai complicate din tota Europa. Pe acele-si vor fi in stare de a le regulá si impaciú numai Transilvanii intre sinesi, in diet'a tierii loru. Din contra, ditei ungurene nici o data nu-va succede a le regulá pe acele-si dupa dorinta. Ungureni nu pricepu pe Transilvaneni, ei nu sunt capaci la acésta si nu vor fi in veci. Elementulu maghiaru predomitoru astazi in Ungaria este multu mai interesat si orbitu de predilectiunea catre conationalii sei din Transilvania, de catu ca se pote fi dreptu catre nativanea romanescă. Ori unde, numai la noi nu poate fi vorba de idei cosmopolite. Cunoscuta e devis'a repausatului conte Stefanu Széchenyi: „a face si din petre maghiari“

Se nu credea cine-va ca in Transilvania si Ungaria cérta nationalitatilor este unu fenomenu nou in politica acestor'u tieri; tocmi din contra, nationalitatea in aceste tieri este o dogma celu putin asiá de vechia ca dogmele cristianismului.

Nu este in acésta cestiu numai atata, ca Europa pana la 1848 deduse cu totulu uitarii pe Ungaria si mai alesu pe Transilvania. Nimeni nu sciá ceea ce se petreceea in aceste tieri, nimeni nu cunoseea focul ce ardea sub spuza; de aceea in dilele nostro totu ce se intempla pe la noi este ore cum surprindietorul pentru generatiunile de facia. Resboiul civil din Ungaria s'a ascrisu intrigeloru Camarile din Viena. Acésta parere ratecita s'a potutu lati numai din cauza ca Europa nu cunoscuse de locu antecedentiele petrecute in aceste tieri si anume in Transilvani'a. Sorgintea bogata a resboiului civil din a. 1848—9 a fostu proverbiala tirania a oligarchiei magiare, si persecutiunile cele mai barbare tinute in por-

manentia in contra nativani romanesci, pana candu acésta se vediù silita a-si cautá scaparea sa anca numai la altariu. Cartile bisericcesci, tiparite de la 1570 adeca de 370 ani incóce romanesci in numeru mare, cum si istoria nationale adeverescu acésta. Acelu resboiu era se spargă de securu si fara revolutiunea francesa din Februarie, indata in acea prima-véra, cu ocazionea despouierii mai multoru mii de familii tieranesci romane si magiare de o parte a mosiòrelor in favórea aristocratiei. Acea despouiere necalificabila fusese decretata de diet'a aristocratica din a. 1847. Tieranii nu era se suferă acea rapacitate, si scenele sangeróse din dilele imperatului Iosif II era se se ino-éscă de securu.

Credint'a nostra este ca nu numai la cestiu consolidarii monarhiei austriace, ci si la deslegarea cestiu oriente, marele Principatu alu Transilvaniei nu poate fi lasatu afară din calculu, fara periculu de o surprinsa neasemenatua mai neplacuta de catu a fostu cea din anulu 1848. Fară Transilvani'a nu este secura Viena, precatua este capital'a monarhiei; inse cu Transilvani'a maltratata si despouata de drepturile sale intocmai ca si nefericita Polonia prin Rusi, securitatea viitorului totu nu este garantata. Maltratarea Transilvaniei provine precum se mai observase, din inechit'a si ferbinteala ura nationala catre nativanea romanescă. Tote cate se aducu in contra acestui adevor sunt numai fruse. Este lucru cam rusinitoru a o spune pe fatia, trebue inse a o spune, ca acea ura e de rasa. O asemenea ura se poate paralisi numai pe calea deschisa in anulu 1863, adeca prin legi drepte si ecuitabile, prin evitarea intelepta a oricărui predominiri din partea unei nativani prestecea la lalta si prin de aproape ingrijire a desvoltarii loru alaturea in deplina libertate.

Puterile mari europene, era mai virtosu regimulu Maieistatii séle imperatului Francilor, si-punu de diece ani tota silint'a spre a nainta o consolidare a lucrurilor in vecinele principate romanesci. Acelu scopu nice pana astazi nu s'a ajunsu. N'am voit se simu in acestu casu profeti adeverati; ne tememus inse ca, pre catu timpu marele principatu alu Transilvaniei nu este impaciuitu; pe atata nici Romania unita nu-si va afila liniste sea, ci va fi sbuciumata si svercolita la tote misericordie de nemultamire sociale si politica, care se vor ivi din timpu in timpu in Transilvani'a. La consecintele ulterioare poate combinari si cine.

Inascut'a lealitate si simtimentulu nostru patriotic ne impinsera a ni mai implini si asta-data dorint'a nostra atatu catre patria si regim, catu si totu o-data catre nativanea romanescă, despre care ni place a spera ca i se va fi implinitu odata si mesur'a suferintelor sale.

Se poate ca vócea nostra va semena vocile celui strigatoru in desertu; pentru acelu casu inse ne vom mangaiá cu consciuntia de torintii implinire si credemus ca vom fi scutiti

insiratu in panteonulu antiluptatorilor nativani. Nimerit ulesu.

**Radulescu.** Ca advocatul „drepturilor celor mai bune.“ Scie si caltaf bine gur'a rea celor' ce nu li place adeverulu. A vrutu se traga si Banatul sub mitropoli'a romana — in statutu, ca nu cumva adi mane se nu se afle Banatul in biserica gr. or. romana; dar firesce ca unii s'ar fi vatematu atunci in diplomati'a nalta, — si siá facura curendu o punte, si trecura peste Banatul, cu cohortile preponderante.

Dar mai sunt si altii, despre carii s'a esperiatu ca sunt de partid'a liberala si au lata parte activa, mai multu seu mai putinu, precum: Cermenea, Janculescu, Jonescu, Manolescu, Moldovanu, G. Popa, Tincu etc.

Acum'a se trecu la partid'a moderata, conservativa, clubul popescu guvernamentalu, seu mai sciu eu inca cum s'a proleciu, dar ar trebui se mi chiamu si mus'a intru ajutoriu, si e nu me apucu eu pena profana. —

**Alduleanu.** Capacitate rara, si chiar la desvelirea ideilor. Romanu, — dar parea a se si cate o rezerva de circumpectiune; cu bucuria lu vedemul intre noi, si de asiu poté, iasiu dă independintia de tote — imprejuramente. — Candu se punea a combate, sucia de mustetie, casí candu ar fi vrutu se amenintie: „Ve inveti eu pre voi!“ si logica i era bine rmata. —

**Branu.** A vorbitu de multe ori, si a facutu cate o propunere. Unu exemplariu de spre modulu cum vorbia betranii nostri limb'a romanescă. Trecea adeseori si in taber'a lib. si — stá pe terenu nesiguru. Peru-i argintiu insufa stima. —

**Fauru.** Versatu bine in regulamentul parlamentar — a tramite comisiuni, a se inchéia desbaterile. Lu lauda o foia nemtésca ca a fostu buna sprigionă a ministeriului. — Altcum a facutu fala lugosienilor. —

**Ioanoviciu (Georgiu).** Dóra antaia óra in o adunare romana. Pana acum'a putinu cunoscute dar de acum'a mai multu pretinuitu. A arestatu truda si energie pentru propasirea lucrurilor, — si ar avé principie liberale si amóre mai mare catre caus'a nostra, de nu i le-ar moderá „pusetiunea“ in numele romanilor. —

**Gaietanu.** Ca unu „Lear“ si-aduse a-minte de legile din 1863/4 dar gubernamentali de acum'a si popii, vediendu pericolu de politica, si-facura era o punte si trecura — peste ele, si trasera si puntea, era elu a patit'o dupa modulu ardelenilor ca nu se apera candu si unde — se poate.

Multi liberali inca au votat contra legilor din 1863, acceptandu a sprigni a doua propunere alui G. ca se se sterga si legile din 1868, — va se dica: erau contra citarei de legi profane in biserica. Dar G. nu facu a

doua propunere si desbaterea trecu rapede peste § respectivu, de nu incapă nimene a cere cuventu.

Altcum sucurse cu tota grandios'a-si sprijinire. (Mai bine l'ai si insiratu intre cei de mai nainte. Red.)

**Maniu.** Bine alesu de protonotariu. Adeseori era focu mare de principie liberale (precum simtiu) si era odata se bage cu catane cu totu pe mireni in consistoriu, dar si vota in contra (precum oportunu era). Si asemene. — P. i cadiuse in mani, dar lu scapă.

**Popea si Romanu.** Fiindu in acceptarea mirilor, se nu li conturbămu visurile dulci despre mirese-diecese. Altcum si-au implitu detorint'a cu — onestate. —

**Puscariu.** Celu mai curiosu intre toti; se manis de nu i se primiá intelepta parere. Esiá adeseori din banc'a ministeriala in usi'a altariului, casí candu s'ar fi luptat pro „ara et foco.“ Aci la mitropolia este unu orologiu cu cucu, si de categori bate óra, cuculu — ese.

Altcum e mai mare in capu de catu in anima. Multa cunoscinta i-a fostu spre folosinta. Ctitorulu mare alu mitropoliei, — potrivit de multi.

**Galu.** Pardonu, era se-lu seuitamu, si de nu era aci, nu sciá presidiulu ce se faca?! A criticatul escelenter asupra dreptului canonicu — si pe parintele Mangiuca; aoperatoriulu Esclentiei, casí candu gigantele, ar avé lipsa

de.. De principiu: capulu aplecatu nu-lu tata sabi'a. Crasniculu mare alu mitropoliei, — poreclitu de multi, — caci umilint'a i incovoia si mersulu.

Cu moderatii votisá inca Anastasieviciu, Bic'a notariulu (desi acesta nu era moderat) Novacu, Seracincu etc. etc.

De nu am potutu noi nimeri in fotografie nóstre pe toti, ne rogàmu de iertare, sperandu ca pe altu congresu, si sinodu diecesanu, vom studia mai bine, simi se ya perfectiună art'a si penelulu.

De pomenire vrednica e inca si diumatea de parinte, Stanescu carele a intrat cu deputatu si a plecatu ca neverificatul. — Nesfîtu catu de tare, caci in sfad'a verificarii sie-dea de fétia, si-si aruncá perulu celu lungu si gratiosu, peste crescutu indereptu. Cu debunăsime a vrutu se se recomende congresului, si se-i castige simpatia cu — nesfîl'sa sa. Dar la tote, Deseanu pôrta vin'a pe — sufletu. Cine nu crede, intrebe de Stanescu.

Oho! mi aducu a minte si de evlaviosu protopopu Seimanu pentru intelept'a propunere „ca congresulu, statutulu organicu votisatu, innainte de sanctiunare se se predece Esclentiei sale spré revisiune.“ Cu de buna séma' revisiunea i-e ide'a ficsa. Dar inca si mai evlaviosu in aperarea — vladicului seu. — Adieu! congresul!

de respundietatea cu care este detoru fie-ca-re pentru faptele sale.

"Romanulu."

## Protocolul

Adunarii generale, a Asociatiunei natiunale aradane, pentru cultur'a poporului romanu, pe anulu alu VI. alu Asociatiunei, adeca: 1868/9.

### Siedint'a I.

tinuta in Aradu, in sala comitatului, in 2/14 septembrie 1868.

1. In urmarea conchiamarii directiunale cu decisulu din 18 augustu, nou a. c. sub Nr. 71. — membrii Asociatiunei adunandu-se pe diu'a de astadi ca la terminulu designtu pentru tineria adunarii generale, intr'unu numeru completu si destulu de corespunditorii statutelor prescrise, — la propunerea duii vice-comite comitatensu, si vicepresedinte alu doilea alu Asociatiunei Sigismundu Popoviciu — au emis o deputatiune alesa din sinulu loru, la Itatea Sa pre santitulu d. Episcopu diecesanu Procopiu Ivacicovicu a-lu invită cu tota solenitatea se binevoiesca in calitate de Pre-sedinte alu adunarii generale a se infatiosia in localitatea desemnata, si a ocupă scaunul presidiale. —

Itatea Sa d. Episcopu si presedinte, sosindu la 10 ore nainte de mediasi, dupa o intimpinare solena si cordiala din partea membrilor adunati, — ocupă scaunul presidiale, si prin o cuventare ocazionala si insusletitore le activitate pentru scopurile si prosperarea Asociatiunei — intre vivate entusiastice — declară siedint'a adunarii generale de deschisa. —

2. La vorbirea de deschidere a Itatei Sale duii Episcopu prosedinte; — d. comembru Ioane Popoviciu-Desseanu ca intr'unu resunetu binenimeritu desfasuriu insemnetatea cea mare a culturei poporului, si amintindu despre scopurile cele sublime ale Asociatiunilor si Institutelor filantropice infinitate pentru crescerea tenerimei studiose, a trecutu cu deosebire la cultur'a poporului romanu, si scopulu Asociatiunei nostre, rostindu in numele adunarii generale multiamita profunda Ilustrisimului si pre santitulu d. Episcopu presedinte pentru zelulu neobositu ce la desvoltatu in interesulu culturei poporului romanu si alu naintarii Asociatiunei nostre, la ce:

Adunarea generala a uratu Itatei Sale multi ani fericiti si sanctate indelungata. —

3. Dupa aceste manifestatiuni, trecendu-se la ordinea dileyi prè sant'a s'a d. Episcopu presedinte — in intielesulu scisorii duii vice-comite primariu alu comitatului Aradu, cu datulu de 11 septembrie nou, a. c. (Nr. 632 alaturata aci la protocolu sub A.) — aduce la cunoscinta adunarii generale, cumca de comisariu regescu la siedintele publice ale acestui adunari generale, din partea jurisdictiunei politice e delegatu domnulu Carolu Avarfy asesoru la tribunalulu comitatensu alu Aradului, —

Ce se ié spre scire.

4. Itatea Sa d. presedinte incunoscinta adunarii generale: că statutele Asociatiunei nostre modificate cu aprobaro guvernala, in sensulu determinatiunei adunarii generale din anulu trecutu — s'au resubsternutu la locul competitente mai inaltu, in trei parsi asemene sunatoare si curat descerise — pentru ulterior'a aprobare,

Ce se ié la cunoscinta.

5. In intielesulu programului, Ilustr. Sa d. presedinte face cunoscute obiectele ce sunt puse la ordinea dileyi spre desbatere, in siedint'a de astadi spre ce apoi purecidiu-se: directiunea Asociatiunei prin referintele seu notariu Petru Petroviciu asterne sub B) alaturatul raportu generalu despre activitatea sa din anulu trecutu, adeca: de la ultim'a adunare generala din 23 octovre 1867 pana la 14 septembrie nou, a. c.

Acest raportu directiunalu, adunarea generala luandu-lu la cunoscinta, — amesudratu propunerei presidiale — se imparte la comisiuni particulare spre censurare, spre ce scopu, si pentru cele latte afaceri si interese se emitu din sinulu adunarii generale comisiunile urmatore, si anume:

a) in comisiunea prima pentru esam-narea raportului generalu alu directiunei in

tota estensiunea sa, se alegu sub presidiulu duii Georgiu Fagarasi dd. comembru: Georgiu Ebessfalvy, Michailu Sierbanu, Ioane Cornea, si notariulu directiunei Petru Petroviciu ca se dee deslucirile recerute. —

b. in comisiunea a dou'a pentru censurarea ratiunilor perceptori si alesu sub presidiulu duii protopopu Iosifu Belesiu dd. comembru: Gustavu Russu, Ioane Buday si Davidu Simonu, era d. Emanuil Missicu perceptoru Asociatiunei spre a da deslucirile necesarie. —

c. in comisiunea a treia pentru revisiunea sotilor lasamentului creditatul de la reposatulu Iova Crestieciu din Siria, — s'au alesu sub presidiulu duii Eugeniu Mocioni dd. comembru: Alesiu Popoviciu, Ioane Moldovanu, si Lazaru Ionescu fiscalul Asociatiunei ca deslucitoriu.

d. in comisiunea a patra pentru cercarea regulamentului casci despre agendele fiscalatului, perceptoratului, esactoratului, bibliotecariului si economului asociatiunei, s'au alesu sub presiedint'a duii protopresviteru Ioane Ratiu, dd. comembru: Stefanu Antononovicu, Zeno Mocioni, Paulu Draga, si Ioane Rosiu ca deslucitoriu din partea directiunei.

e. in comisiunea a cincea pentru compunerea preliminarului pe anulu viitoru, si instructiuni speciali pe séma directiunei, s'au alesu sub presidiulu duii dr. Alcsandru Mocioni, dd. comembru: Ioane Popoviciu Desseanu, Stefanu Adamu, Nicolau Philimonu, si Sava Fercu.

f. in comisiunea a siés'a pentru motiuni de sine statotore si alte cause speciali; s'au alesu sub presidiulu duii protosincelu Mirone Romanulu, dd. comembru: Victoru Mocioni, Petru Petroviciu, si Paulu Goronu.

6. In firul celor espuse, d. comembru Ioane Popoviciu Desseanu face urmatorele motiuni:

A. Adunarile generali pe viitoru se se tieni nestramutaveru séu pe la finea lui Maiu séu in dilele prime ale lui lunii in fiese care anu.

B. Spre ajutorirea si inaintarea scopurilor Asociatiunei se se infinitize o loteria.

C. Tote afacerile Asociatiunei, anume: Tote afacerile tuturor intemplantelor provenite de la urdirea Asociatiunei pana in timpul mai recente, si catalogulu membrilor cu tote operatele Asociatiunei, se se tiparăasca intr'o brosura carea se se imparta intre membri pe langa unu pretiu moderat, éra celor la lali doritori nemembri se li se vinda totu cu acel'a-si pretiu si spre acel'u scopu: ca de o parte se castige fondulu Asociatiunei, éra de alta parte intregu publiculu romanu se fie informatu cu tota precisiunea despre lucrările si activitatea Asociatiunei, catu si despre statulu membrilor.

Propunerile aceste, adunarea generala luandu-le deocamdata la cunoscinta, se transpun la comisiunea respectiva emisa pentru motiuni si instructiuni speciali (sub lit. f.) spre opiniune reportare in siedint'a de mane.

7. Cu ocaziunea acestei adunari generale. Asociatiunea a mai sporit u cu urmatorii membri:

1) Ilustrisimulu si presantitulu Episcopu diecesanu Procopiu Ivacicovicu ca membru fundatoru pe vietia si a renoit u ofertu cu unu capitalu ca odata pentru totdeun'a pe séma fondului Asociatiunei in suma de 500 fl.

2) Sp. d. vicecomite alu II comitatensu alu Aradului Sigismundu Popoviciu asiderea oferesc unu capitalu ca membru pe vietia in suma de 150 fl.

Mai departe d. protosincelu si directoriu secundariu alu Asociatiunei Mirone Romanulu propune de membre ordinari pe anii 1868/9, 1869/70 si 1870/1 pre urmatorii domni:

1) d. Ioane Popp protopresviteru Botosaniu Ineului cu ofertu anualu de 3 fl.

2) d. Ioane Vary advocatu in Aradu, cu ofertu anualu de 2 fl.

3) d. Constantinu Papp archivariu magistratalu in Aradu cu ofertu anualu de 2 fl.

4) d. Demetru Erdelyi adjunctu advocationis cu ofertu anualu de 2 fl.

Adunarea generala declară pre toti aci insiratii domni de membri ai Asociatiunei — dupa formalitatate usuate — si totodata insarcinéza pe directiune a-i imatriculá in catalogulu membrilor Asociatiunei, si a le estradá diplomele. —

Pentru viitoru, directiunea este im-poternicita din partea adunarii generale ca pe bas'a dechiaratiunilor ce vor intra de aici nainte a alege membri noi in Asociatiune, avendu in vedere dispusetiunile adunarii generale din anulu trecutu sub nr. proto 7.

Ne mai fiindu altu obiectu la ordinea dileyi, Ilustritatea Sa d. Episcopu presedinte incheia siedint'a de astadi, si pentru continua desbaterilor, se defige terminulu siedintei a II pe mane la 9 ore nainte de mediasi.

(Va urmá.)

Pentru corespondintele ce n'au incaputu de asta-data, ceremu indulgint'a dloru trimisatoru.

### Invitare de prenumeratiune

#### la ,,ALBINA"

Cu 1 octobre v. incepem nou patru de anu, pentru care deschidem prenumeratiune. „ALBINA“ va aparé casă pana acum'a, adeca de trei ori in seara.

Pretiul de prenumeratiune pent. Austri'a pre unu anu intregu 8 fl. v. a.  
" 1/2 de anu 4 fl. v. a.  
" 1/4 " 2 fl. v. a.  
pentru România si strainetate pre unu anu intregu 16 fl. v. a.  
" 1/2 de anu 8 fl. v. a.  
" 1/4 " 4 fl. v. a.

Rogam pe dd. prenumeranti a-si insemnatu numele si locuint'a; éra daca nu primescu veri unu numeru, se binevoiesca a reclamá delocu in epistole nesigilate si nefranicate, insemnendu langa adresa: „reclamatu diurnalistica.“ De la noi spedarea este regula, si dorim ca fóia se ajunga asisdere regalat la manile dloru prenumeranti.

### Redactiunea.

## Cursurile din 13 noembrie 1868 n. sé'a.

(dupa aretare oficiale.)

	banii	marf.
<b>Imprumutele de statu:</b>		
Cole cu 5% in val. austri.	65-15	55-25
" contributionali	59-85	59-95
" noue in argint	95-	95-50
Cole in argint d. 1865 (in 500 franci)	72-50	73-
Cole nationali ou 5% (jan.)	63-77	63-80
" metalice cu 5%	58-20	58-30
" " maiu-nov.	59-25	59-45
" 4 1/2% "	52-	52-50
" 4%	46-20	46-40
" 3%	34-25	34-75

	Efecte de loteria:	
Sortile de stat din 1864	102-20	102-40
" 1860/1 in cele intregi	87-80	88-
" 1/3 separat	95-75	96-25
" 4% din 1854	81-25	81-75
" din 1839, 1/3	174-50	175-
" bancet de credit	41-50	44-50
" societ. vapor. dunarea cu 4%	92-75	93-25
" imprum. princip. Eszterhazy à 40%	160-	170-
" Salm à 41-	275-	275-
" cont. Palffy à 33-	168-25	168-75
" princ. Clary à 35-	185-20	185-50
" cont. St. Genois à 34-	167-	160-
" princ. Windischgrätz à 20	22-50	23-
" cont. Waldstein à 21-50	22-50	22-50
" Keglevich à 10	14-50	15-25

	Obligatiuni desarcinatore de pamantul:	
Cole din Ungaria	76-40	76-80
" Banatul tem.	75-	76-
" Bucovina	66-50	67-
" Transilvania	71-25	71-75
	Actiuni:	
A banci nationali	827-	828-
" de credit	223-50	223-80
" scont	645-	650-
" anglo-austriaco	169-25	169-75
A societati vapor. dumar.	541-	543-
" Lloydul	241-	242-
A drumului ferat. de nord.	193-	193-50
" stat	275-50	275-70
" apus (Ellisabeth)	168-25	168-75
" sud	185-20	185-50
" langa Tisza	167-	160-
" Lemberg-Czernowitz	172-	172-50

	Hant:	
Oalbenii imperatoci	5-51	5-53
Napoleond'ori	9-32	9-32
Friedrichsd'ori	9-65	9-75
Soverenii engl.	11-65	11-70
Imperialii russesci	—	—
Argintulu	115-	115-50

**Odontine (pasta de dinti) in ti-gaia de porcelan cate cu 84 cr. La 1 ducina 20% scadere. Acésta pasta este medilociu cel mai eminent penetrator de dantili, pentru a pastră dantii senatosi, si forte albi, pentru a delatura petr'a de dinti in modu nestriatiosu si fara dureri, pentru a intarigi gingii si a scuti de sangerare si de ciatinare.**

**Elixir Balsamique (balsam de dinti si de gura) aprobatu prin mihiu de medilociu ca medilociu cel**